

Vlaams
Parlement

stuk **1262** (2011-2012) – Nr. 1
ingediend op 26 september 2011 (2011-2012)

Voorstel van resolutie

van de heren Jean-Jacques De Gucht, Kris Van Dijck,
Carl Decaluwe, Peter Gysbrechts en Jorgen Verstrepen,
mevrouw Danielle Godderis-T'Jonck en de heer Paul Delva

betreffende het opnemen
van een duidelijk engagement door de Vlaamse Regering
inzake het behoud van het cultureel erfgoed
en het natuurerfgoed buiten Vlaanderen

Dit voorstel van resolutie werd wat de heer Carl Decaluwe betreft
op 2 juli 2012 overgenomen door de heer Veli Yüksel.

TOELICHTING

Vlaanderen heeft doorgaans veel hart voor zijn cultureel patrimonium. Heel wat monumenten en sites vallen onder een beschermd statuut waardoor ze kunnen rekenen op deskundige zorg en financiële ondersteuning. Dat geldt niet alleen voor het materieel erfgoed maar ook voor het immaterieel erfgoed en voor belangrijke stukken natuur.

Maar er is natuurlijk meer dan enkel en alleen Vlaams erfgoed. We weten dat er ook buiten onze grenzen heel wat cultuur en natuur is. Dat weten we vanuit onze algemene kennis, maar ook doordat we meer dan ooit de wereld op een actieve manier verkennen, door te reizen. Wie ooit regio's rond de Middellandse Zee heeft bezocht, werd zeker ondergedompeld in de basisgeschiedenis van wat men doorgaans de Westerse beschaving noemt. Aandachtige toeristen zien vaak ook vlug dat het conserveren van die kunstschaten, vaak in open lucht, geen sinecure is. De eeuwenoude leeftijd ervan is ongetwijfeld een factor, maar er is meer. Landen met een groot cultuurhistorisch patrimonium worden steeds vaker geconfronteerd met hoog oplopende facturen om aan alle behoeften te kunnen voldoen. In moeilijke financiële tijden wordt daarop dan ook niet zelden bespaard en de gevolgen op termijn van die beslissingen laten vaak weinig aan de verbeelding over.

Maar geld is niet het enige probleem. Klimaatveranderingen, gewapende conflicten, ontbossing, verzanding, aardbevingen, tsunami's of gewoonweg de povere beveiliging van sites en een tekort aan opgeleid personeel bedreigen evenzeer belangrijke delen van het werelderfgoed. Dat geldt voor de bovengenoemde gebieden, maar nog meer voor niet-Europese landen, zoals kon worden vastgesteld door de leden van de commissie Cultuur die een werkbezoek brachten aan India.

Als 'Vlaanderen en Vlamingen in de wereld' is de genoemde problematiek dus iets wat ook ons aangaat, ook al ligt die problematiek strikt genomen buiten onze territoriale bevoegdheid. Werelderfgoed is, zoals de naam het zelf stelt, van 'iedereen'. Wie werelderfgoed zegt, noemt in één adem ook de UNESCO. Als gespecialiseerde organisatie van de Verenigde Naties zorgt de UNESCO voor het opstellen van de bekende werelderfgoedlijst, alsook voor een specifieke lijst met bedreigd erfgoed. Daar enkel staten – en niet regio's – erkend worden door de VN, is een federaal diplomaat aangesteld als permanent vertegenwoordiger bij de UNESCO, maar gezien de interne bevoegdheidsverdeling in België spreekt het voor zich dat er een bijzonder nauw contact is tussen de gespecialiseerde diensten van de verschillende regio's. Belangrijk daarbij te vermelden is de Vlaamse UNESCO-Commissie.

Maar we moeten ons niet louter beperken tot het leveren van een extra inspanning via de vertegenwoordiging bij de UNESCO of tot de lijst met het werelderfgoed.

Wereldwijd komen vele projecten die buiten die scope vallen, in aanmerking. Immers, via de vele buitenlandse handelsmissies of parlementaire zendingen die er nu al zijn, kan het culturele aspect nooit veraf zijn. Naast de highlights komen ook minder bekende projecten aan bod waarin Vlaanderen zich oprecht zou kunnen profileren. Dat hoeft trouwens niet noodzakelijkerwijs door een puur financiële injectie te geven. Dat kan ook via het sluiten van culturele akkoorden waarin onze knowhow ter zake, onze academische expertise of het opzetten van wetenschappelijke projecten met onze kenniscentra zoals universiteiten vervat zitten. Zo hebben vakgroepen Archeologie en onze kunstacademies een internationale faam verworven in dezen. Daardoor kan er zelfs sprake zijn van uitwisseling van ervaringen, wat ook onze experts ten goede komt.

Dit voorstel van resolutie, dat tot stand kwam in de rand van het werkbezoek aan India en Qatar van september laatstleden, wil voor alle duidelijkheid niets afdoen aan de inspanning die het agentschap Kunsten en Erfgoed nu al levert op internationaal en multilateraal vlak. Integendeel, dit voorstel van resolutie wil pleiten voor extra inspanningen

die specifiek bestemd zijn om projecten te ondersteunen in het buitenland op het gebied van het conserveren van belangrijk erfgoed. Daaronder moeten we cultureel materieel en immaterieel erfgoed verstaan, maar daarnaast moet er ook aandacht zijn voor belangrijk natuurbehoud. Werelderfgoed is van iedereen, zoals eerder gesteld werd: de ontsluiting ervan is dan ook een lovenswaardig doel. Maar het toerisme mag geen extra bedreiging vormen voor het behoud; integendeel, het moet ondersteunend werken. Daar het vanuit het oogpunt van de Vlaamse begroting niet evident is om daarvoor echt extra financiële middelen vrij te maken, willen we ervoor pleiten om in grotere mate onze eigen expertise en kennis ten dienste te stellen, alsook om van de bestaande diplomatieke kanalen gebruik te maken om de aandacht te vestigen op het belang van goed opgeleid en gekwalificeerd personeel en de behoefte aan een goede beveiliging van sites.

Jean-Jacques DE GUCHT
Kris VAN DIJCK
Carl DECALUWE
Peter GYSBRECHTS
Jurgen VERSTREPEN
Danielle GODDERIS-T'JONCK
Paul DELVA

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

Het Vlaams Parlement,

- gelet op:
 - 1° het feit dat Vlaanderen een regio is die zich ook in de wereld wil profileren, niet enkel economisch, maar ook cultuurhistorisch en op het vlak van belangrijk natuurbehoud;
 - 2° de internationale verdragen en conventies in dezen die België en Vlaanderen hebben afgesloten en die onder Vlaamse bevoegdheid vallen;
 - 3° de Europese en mondiale behoefte om het (natuur)historisch patrimonium blijvend te onderhouden en te bewaren voor toekomstige generaties;
- vraagt de Vlaamse Regering:
 - 1° in haar internationale beleid meer aandacht te hebben voor het restaureren en conserveren van het materieel en immaterieel cultureel patrimonium en het natuurpatrimonium in het buitenland, zowel wat sites betreft die voorkomen op de werelderfgoedlijst van de UNESCO, als voor sites die daar niet op voorkomen;
 - 2° dat mee te nemen als een beleidspunt bij buitenlandse missies;
 - 3° er bij de bestaande diplomatieke kanalen, en dan meer specifiek bij de UNESCO en de Belgische permanente vertegenwoordiging, op aan te dringen de issues beveiliging van sites en de noodzaak van goed opgeleid personeel op de internationale agenda te plaatsen;
 - 4° dat doel vooral te ondersteunen door in te zetten op de uitwisseling van expertise en academische knowhow via wetenschappelijke projecten met de Vlaamse universiteiten en kunst- en natuurinstellingen, alsook via culturele akkoorden;
 - 5° over de genomen beleidsmaatregelen in dezen te rapporteren aan het Vlaams Parlement, uiterlijk tegen 1 juni 2012.

Jean-Jacques DE GUCHT

Kris VAN DIJCK

Carl DECALUWE

Peter GYSBRECHTS

Jurgen VERSTREPEN

Danielle GODDERIS-T'JONCK

Paul DELVA